

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 2.10.2024

Sayı: 360

10/1812

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
İYİ Parti Grup Başkanlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Çocuklar, toplumun en savunmasız ve korunmaya muhtaç bireyleridir. Bu temelden yola çıkarak yoksulluk, çocuk işçiliği, istismar gibi konular öncelikli olarak devletin gündeminde ve mücadelenin merkezinde olmalıdır.

Çocukların eğitimi, sağlık hizmetlerine ulaşımı çocuk evleri, çocuk yuvaları ve çocuk destek merkezleri gibi birimler, çocukların temel ihtiyaçlarını karşılamak, fiziksel ve psikolojik güvenliklerini sağlamak ve onlara gerekli eğitim ve rehabilitasyon hizmetlerini sunmak amacıyla kurulmuştur.

Ancak, son zamanlarda kamuoyuna yansıyan bilgiler ve raporlar, bu kurumlarda bulunan çocukların ciddi risklerle karşı karşıya kaldığını göstermektedir. Devlet pek tabi bu görev ve yükümlülüğünü yetkili organları aracılığıyla iktidar vasıtasıyla yerine getirmektedir.

Bu bağlamda, çocukların maruz kaldığı sorunların tespit edilmesi ve bu sorunların çözümüne yönelik gerekli tedbirlerin alınabilmesi amacıyla kapsamlı bir araştırma yapılması gerekmektedir. Çocuk koruma sistemindeki eksiklikleri ortaya koymak, bu eksikliklerin giderilmesi için öneriler geliştirmek ve çocukların fiziksel ve psikolojik sağlıklarını koruyacak önleyici tedbirlerin hayata geçirilmesini sağlamak amacıyla Anayasa'nın 98'inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması konusunda gereğini arz ederiz.

M. Satuk Buğra KAYUNCU
İstanbul Milletvekili
İYİ Parti Grup Başkanvekili

Op. Dr. Turhan ÇÖMEZ
Balıkesir Milletvekili
İYİ Parti Grup Başkanvekili

GEREKÇE

Ülkemizde gerek devletin gerekse ailelerinin bakım ve gözetimi altında bulunan çocukların, güvenli ve sağlıklı bir ortamda yetişmesi amacıyla çeşitli mevzuat hayata geçirilmiş cezalar artırılmış, ihtisas mahkemeleri kurulmuş, kurumlar oluşturulmuştur. Buna rağmen gerek adalet sistemi gerek sosyal hizmet sistemi gerekse eğitim sistemi desteğe ihtiyaç duyan çocuklara temel ihtiyaçlarını karşılayacak, fiziksel ve psikolojik güvenliklerini sağlayacak, eğitim ve rehabilitasyon hizmetleri sunacak şekilde yapılandırılmamıştır.

Anayasanın 41 inci maddesinin 2 nci ve 3 üncü fıkralarında her çocuğun korunma ve bakımdan yararlanma hakkına sahip olduğu, devletin de her türlü istismara ve şiddete karşı çocukları koruyucu tedbirler alacağı güvence altına alınmıştır. Anayasanın 61 inci maddesinde sosyal güvenlik bakımından özel olarak korunması gereken gruplar düzenlenmiş ve devletin korunmaya muhtaç çocukların topluma kazandırılması için her türlü tedbiri alacağına vurgu yapılmıştır. Ayrıca Türk Medeni Kanunu, Sosyal Hizmetler Kanunu, Çocuk Koruma Kanunu ve Türk Ceza Kanunu gibi çeşitli kanunlarda da bu hususun öncelikli olarak devletin sorumluluğunda olduğu düzenlenmiştir. Devlet pek tabi bu görev ve yükümlülüğünü yetkili organları aracılığıyla iktidar vasıtasıyla yerine getirmektedir.

TÜİK verilerine göre; güvenlik birimlerine gelen veya getirilen çocukların karıştığı olay sayısı 2023 yılında 537 bin 583 olmuştur. Bu olaylarda çocukların 242 bin 875'i mağdur olarak, 178 bin 834'ü suça sürüklenme sebebiyle, 84 bin 751'i bilgisine başvurma amacıyla, 15 bin 716'sı kayıp (hakkında kayıp müracaatı yapıp daha sonra bulunan) olması sebebiyle, 11 bin 179'u kabahat işlediği iddiasıyla, 4 bin 228'i ise bu nedenlerin dışında kalan diğer nedenlerden dolayı güvenlik birimlerine geldi veya getirildi. Yayımlanan veriden de anlaşıldığı üzere ülkemizde çocukların güvenliği ile ilgili çok ciddi toplumsal bir problem yaşanmaktadır. TÜİK verilerinden anlaşılabacağı üzere bu sayı kaybolan çocukları yansıtmamaktadır. Bu verilere kaybolan ancak bulunamayan çocuk sayısı yansımamıştır. TÜİK verisi yalnızca bulunan çocuklara ilişkindir.

Ancak, son zamanlarda kamuoyuna yansıyan çocuk kayıpları, çocuk ölümleri, bulunan çocuk cesetleri ve çocuk organları ile ilgili gelişmiş, kapsamı genişletilmiş çalışmalar yürütülmelidir. Denetim eksiklikleri, aynı zamanda istismar vakalarının örtbas edilmesine ve bu durumun süreklilik kazanmasına zemin hazırlamaktadır.

Sonuç olarak, iktidarın çocukların korunması ve haklarının gözetilmesi konusundaki sorumluluklarını yerine getirmesi, toplumun en savunmasız kesimi olan çocukların geleceğini güvence altına alacaktır. Bu bağlamda çocuk koruma sistemindeki eksiklikleri ortaya koymak, bu eksikliklerin giderilmesi için öneriler geliştirmek ve çocukların fiziksel ve psikolojik sağlıklarını koruyacak önleyici tedbirlerin hayata geçirilmesini sağlamak amacıyla bir meclis araştırması açılması gerekmektedir.